

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 206/06-8

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 21. júna 2006 predbežne prerokoval sťažnosť F. M., P., zastúpeného advokátkou JUDr. A. P., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom a rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 14 C 249/04-54 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Co 229/05-76 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť F. M. o d m i e t a pre nedostatok svojej právomoci.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. júna 2006 doručená sťažnosť F. M., P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom a rozsudkom Okresného súdu Prešov (ďalej aj „okresný súd“) č. k. 14 C 249/04-54 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej aj „krajský súd“) č. k. 7 Co 229/05-76.

Zo sťažnosti vyplýva, že: „(...) Krajský súd v Prešove rozhodol rozsudkom č. k. 7 Co 229/05 zo dňa 9. 2. 2006 o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu v Prešove

č. k. 14 C 249/04 zo dňa 14. 9. 2005 tak, že potvrdil rozsudok Okresného súdu v Prešove. Rozsudok Krajského súdu v Prešove bol doručený dňa 7. 4. 2006.

(...) Navrhovateľ sa nemôže a nechce stotožniť s uvedeným rozhodnutím tak okresného súdu ako aj krajského súdu a má za to, že v tejto veci došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu zaručeného podľa Čl. 46 odst. 1 Ústavy SR a Čl. 6 odst. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, na základe ktorého má každý právo domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a na to, aby bola jeho záležitosť spravodlivo prejednaná.

Navrhovateľ dospel k uvedenému záveru vychádzajúc z právneho názoru, že v tomto prípade odporca v 1. aj v 2. rade neposúdil vec správne po právnej stránke a spravodlivo. Odporca v 2. rade síce nepriamo priznal nesprávne právne posúdenie veci, keď potvrdil rozsudok odporcu v 1. rade, ale z úplne iných právnych dôvodov, ktoré neboli predmetom konania na okresnom súde. Navrhovateľ – žalobca sa nemal možnosť ku skutočnostiam odôvodňujúcim potvrdzujúci rozsudok prvého stupňa vyjadriť. Jedná sa konkrétne okolností doručovania v zmysle § 38 odst. 4 ZP, kedy je potrebné skúmať, z akých dôvodov navrhovateľ neprevzal uložení písomnosť a či skutočne navrhovateľ svojím konaním alebo opomenutím doručenie písomnosti maril. Keďže navrhovateľ v tom čase čerpal dovolenku a boli mimo územia Slovenska, o čom jeho zamestnávateľ mal vedomosť, sme toho názoru, že k mareniu doručenia písomnosti zo strany navrhovateľa nedošlo. Iba v prípade dokázania marenia doručovania, považuje sa písomnosť za doručení ak je vrátená poštou ako nedoručiteľná. O tento názor sme sa opierali vo svojich vyjadreniach pred odporcom v 2. rade a argumentovali sme stanoviskom NS SR uverejnené v ZB III s. 44 z roku 1994. Toto súd považoval za neplatné napriek tomu, že podľa § 16 zákona o súdoch a sudcoch NS SR dbá o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných predpisov tým, že prijíma rozhodnutia a zaujíma stanoviská, ktoré publikuje v Zbierke rozhodnutí a stanovísk NS SR. V právnom systéme SR to znamená, že kým rozhodnutia bežného súdu nie sú záväzné pre rozhodovanie iných súdov v obdobných veciach, judikáty NS SR publikované v Zbierke rozhodnutí a stanovísk súdov SR majú všeobecne záväzný charakter a ako také tvoria jeden z prameňov práva.

Druhým dôvodom potvrdenia rozsudku odporcu v 1. rade odporcom v 2. rade je podľa neho nedostatok naliehavého právneho záujmu na strane navrhovateľa na podanie

takejto žaloby. Tu je potrebné zobrať do úvahy niekoľko skutočností, ktoré boli zo strany navrhovateľa prezentované na pojednávaniach u obidvoch odporcov. Dôvod skončenia pracovného pomeru sa uvádza na potvrdení o dĺžke zamestnania. Vzhľadom na vek navrhovateľa je pri takomto uvedení dôvodu skončenia pracovného pomeru ťažké si nájsť nové zamestnanie, hlavne v regióne, v ktorom navrhovateľ má bydlisko. Rovnako právna neistota, ktorá je zrejmá aj z rozsudku odporcov, ktorým právnym úkonom došlo v skutočnosti ku platnému skončeniu pracovného pomeru, dáva navrhovateľovi naliehavý právny záujem na podaní takejto žaloby. V neposlednom rade je to spor vedený na Okresnom súde v Prešove pod sp. zn.: 17 C 278/2004, ktorej predmetom je určenie neplatnosti výpovede z nájmu žalovaným.

(...) Navrhovateľ jednoznačne tvrdí, že rozhodnutie odporcu v 1. a 2. rade spočíva na nesprávnom a nespravodlivom právnom posúdení veci a zároveň trpí takou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutia vo veci samej. Navrhovateľ podal v tejto veci dňa 2. 5. 2006 dovolanie na NS SR.

Na základe vyššie uvedeného a doleuvedených príloh navrhovateľ navrhuje, aby Ústavný súd SR ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie pred Ústavným súdom SR a aby rozhodol takto: nález

Základné právo F. M. na spravodlivé prejednanie veci zaručené mu v Čl. 46 odst. 1 Ústavy SR a čl. 6 odst. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom odporcu v 1. a 2. rade v konaní pod č. k. 14 C 249/04 a č. k. 7 Co 229/05 bolo porušené.

Odporcom sa prikazuje jeho veci prejednať spravodlivo.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo (...) prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch. (...).

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv sťažovateľa zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom a rozsudkom Okresného súdu Prešov č. k. 14 C 249/04-54 a postupom a rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Co 229/05-76.

Z obsahu sťažnosti vyplýva, že „rozhodnutie odporcu v 1. a 2. rade spočíva na nesprávnom a nespravodlivom právnom posúdení veci a zároveň trpí takou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutia vo veci samej. Navrhovateľ podal v tejto veci dňa 2. 5. 2006 dovolanie na NS SR“.

Z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach týkajúcich sa porušenia základných práv a slobôd vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (napr. I. ÚS 103/02, I. ÚS 90/03, I. ÚS 34/05).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ podal proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č. k. 7 Co 229/05-76, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Prešov č. k. 14 C 249/04-54 dovolanie, teda napadnuté postupy a rozhodnutia budú predmetom dovolacieho konania. Z toho vyplýva, že v takomto prípade dovolací súd môže preskúmať zákonnosť a ústavnosť predchádzajúcich konaní, a to najmä so zreteľom aj na dodržanie základných práv a slobôd. Všeobecný súd teda v rámci dovolania môže zabezpečiť nápravu porušenia základných práv a slobôd v predchádzajúcom konaní, ak samozrejme dospeje k záveru, že boli porušené. Z uvedeného dôvodu je to v prvom rade všeobecný súd, ktorý bude oprávnený a povinný rozhodnúť o ochrane základných práv a slobôd, a preto nie je daná právomoc ústavného súdu v tejto veci konať.

Právomoc najvyššieho súdu preskúmať postup okresného súdu a krajského súdu z hľadiska sťažovateľom namietaného postupu a rozhodnutia krajského súdu vylučuje právomoc ústavného súdu vo vzťahu k okresnému súdu a krajskému súdu v tejto veci. Aj v prípade odmietnutia dovolania sťažovateľa pre neprípustnosť by vzhľadom na právomoc ústavného súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (odhliadnuc od ostatných okolností prípadu) do úvahy prichádzalo len preskúmanie postupu najvyššieho súdu (pokiaľ ide o porušenie základných práv účastníka konania podľa čl. 46 a nasl. ústavy), nie však preskúmanie postupu okresného súdu alebo krajského súdu, ako sa domáhal sťažovateľ (mutatis mutandis III. ÚS 211/03, II. ÚS 223/02).

Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 21. júna 2006